

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM NA ŠKOLNÍ ROK 2009/2010

1 Spolupráce s pedagogickým sborem

1.1 Seznámení ŘŠ s podrobnostmi preventivního programu školy

- filozofie a podrobný obsah programu
- finanční a materiální požadavky
- odborná literatura, video
- nástěnka ŠMP, schránka důvěry
- předběžné termíny jednotlivých preventivních aktivit, zodpovědnost za jednotlivé akce
- kompetence

Termín: srpen 2009, provede ŠMP

1.2 Standardní činnosti výchovného poradce

(dle Přílohy č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb.)

Poradenské činnosti

- 1) Kariérové poradenství poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:
 - a) koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství – kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,
 - b) základní skupinová šetření k volbě povolání, administraci, zpracování a interpretaci zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků,
 - c) individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti (ve spolupráci s třídním učitelem),
 - d) poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem),
 - e) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (poradna, centrum) a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy,
 - f) zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích úřadů práce a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek.
- 2) Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky.
- 3) Zajišťování nebo zprostředkování diagnostiky speciálně vzdělávacích potřeb (vstupní a průběžné) a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

- 4) Příprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.
- 5) Poskytování služeb kariérového poradenství žákům/cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

Metodické a informační činnosti

- 1) Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence.
- 2) Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.
- 3) Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
- 4) Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
- 5) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- 6) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

1.3 Standardní činnosti školního metodika prevence

(dle Přílohy č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb.)

Metodické a koordinační činnosti

- 1) Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- 2) Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.
- 3) Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.).
- 4) Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- 5) Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.
- 6) Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- 7) Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.
- 8) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.

- 9) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

- 1) Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- 2) Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- 3) Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci)

Poradenské činnosti

- 1) Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případné zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).
- 2) Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole.
- 3) Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

1.4 Preventivní aktivity s pedagogy I. a II. st.

I. stupeň (prvouka, přírodověda a vlastivěda)

1. Školní režim a řád
Vhodné chování ke spolužákům, dospělým a k cizím lidem
Správný způsob vyjadřování přání a názorů
Téma: Jsem školák
2. Život v rodině
Práva a povinnosti členů rodiny
Společné činnosti
Problémy v rodině
Téma: Moje rodina
3. Vhodné trávení volného času
Pracovní činnosti, povolání, výsledky práce
Téma: Práce a volný čas
4. Základní společenská pravidla
Komunikace mezi lidmi
Potřeba vzájemné pomoci
Téma: Člověk mezi lidmi

5. Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
 Právo a spravedlnost
 Soužití lidí - mezilidské vztahy
 Témata: Člověk a zdraví, Lidé kolem nás

II. stupeň (Rv, Ov, Svs, Osv)

6. ročník

Rv	Ov	Svs
mezilidské vztahy kamarádství, přátelství stres, posilování duševní odolnosti komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi jak reagovat na zátěž, jak zvládat problémy sebepojetí, sebevědomí	osobní a neosobní vztahy komunikace pravidla soužití ve skupině práva a povinnosti žáků společná pravidla a normy ochrana lidských práv porušování lidských práv, diskriminace pravidla chování, morálka	projevy osobních vlastností v přátelských, partnerských a mezigeneračních vztazích role ve skupině projevy kladných a záporných sociálních postojů ve vztazích mezi sociálními skupinami
<i>Témata:</i>	<i>Témata:</i>	<i>Témata:</i>
Vztahy mezi lidmi, Osobnostní a sociální rozvoj	Vztahy mezi lidmi, Naše škola, Lidská práva, Zásady lidského soužití	Sociálně psychologické problémy vztahů mezi lidmi

7. ročník

Rv	Ov	Osv
<p>mezilidské vztahy</p> <p>rozlišení vztahu chlapců a dívek</p> <p>zvládání problémových situací ve vztazích a jejich korekce</p> <p>pocity a city, zvládání emočních situací a jejich náprava</p> <p>pomoc příteli v nouzi</p> <p>jak naslouchat svým blízkým</p> <p>respektování sebe sama i druhých, přijímání názorů druhého</p>	<p>osobní a neosobní vztahy</p> <p>komunikace, dialog, řeč těla</p> <p>pravidla soužití ve skupině</p> <p>konflikty, rasismus, xenofobie</p> <p>rovné postavení mužů a žen</p> <p>přirozené rozdíly sociální, zdravotní, soužití s handicapovanými lidmi</p> <p>potřební lidé ve společnosti</p> <p>lidské typy, charakter, utváření charakteru, projevy chování, jednání</p> <p>vlastnosti, schopnosti, dovednosti, nadání</p> <p>pravidla chování, morálka, mravnost</p> <p>výhody spolupráce lidí</p> <p>dělna práce a činností</p>	<p>verbální komunikace</p> <p>neverbální komunikace</p> <p>pasivní a agresivní jednání a účinná obrana proti nim</p> <p>manipulační chování</p> <p>asertivní jednání</p> <p>morálka – základní pojmy</p> <p>budování autonomní morálky</p>
<i>Témata:</i>	<i>Témata:</i>	<i>Témata:</i>
<p>Vztahy mezi lidmi, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Osobnostní a sociální rozvoj, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p>	<p>Vztahy mezi lidmi, Lidská setkání, Podobnost a odlišnost lidí, Zásady lidského soužití</p>	<p>Jazyk a komunikace, Základy etiky</p>

8. ročník

Rv	Ov
<p>mezilidské vztahy</p> <p>zvládání problémových situací ve vztazích a jejich korekce</p> <p>co je to tolerance a jak ji projevovat k ostatním</p> <p>jak mohu pomoci sobě nebo druhému</p> <p>komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi</p> <p>řešení problémů v mezilidských vztazích</p> <p>jak naslouchat svým blízkým</p>	<p>životní cíle a plány</p> <p>sebeuvědomování</p> <p>význam motivace</p> <p>vůle a osobní kázeň při seberozvoji</p> <p>adaptace na životní změny</p> <p>ochrana lidských práv</p> <p>porušování lidských práv, diskriminace</p> <p>pravidla chování, morálka, mravnost</p>
<i>Témata:</i>	<i>Témata:</i>
<p>Vztahy mezi lidmi, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Osobnostní a sociální rozvoj</p>	<p>Osobní rozvoj, Lidská práva</p>

9. ročník - Rv, Ov

Rv

asertivita
vzájemná pomoc
osobnost člověka, formování osobnosti
sebezpoznávání a sebevýchova
ochrana před manipulací

Ov

vůle a osobní kázeň při seberozvoji
adaptace na životní změny
ochrana lidských práv
porušování lidských práv, diskriminace

Témata:

Osobní rozvoj, Lidská práva

1.5 Proškolení pedagogických pracovníků v problematice sociálně patologických jevů

- drogy (včetně alkoholu a cigaret)
- šikana, vztahy v kolektivu
- extremismus, rasismus, sekty
- trestná činnost
- patologické hráčství
- záškoláctví
- další v rámci DVPP

Termín: v průběhu školního roku (standardně na pedagogických poradách, dle potřeby i v mimořádných termínech), připraví VP a ŠMP.

1.6 Detailní vyhodnocení preventivních aktivit s pedagogy I. a II. stupně

- Vyhodnocení realizace jednotlivých témat uvedených v bodu 1.4 v 1. – 9. ročníku za předměty Prv, Př, VI, Ov, Rv, Osv a Svs

Termín: červen 2010

2 Spolupráce s rodiči

2.1 Proškolení rodičů v problematice sociálně patologických jevů

- drogy (včetně alkoholu a cigaret)
- šikana, vztahy v kolektivu
- extremismus, rasismus, sekty
- trestná činnost
- patologické hráčství
- záškoláctví

Termín: dle aktuální potřeby školy připraví na TS ŠMP a VP. Přednášku nebo individuální proškolení je možno realizovat po dohodě s rodiči i v jiných termínech.

2.2 Konzultace

Výchovný poradce

Pondělí: 10:00 - 10:45 a úterý: 10:55 - 11:40, po předchozí dohodě i jiný termín

Školní metodik prevence

Pondělí: 11:50 – 12:35, po předchozí dohodě i jiný termín

2.3 Seznámení rodičů se ŠMP

- Zápis do ŽK (zajistí TU)
- Nástěnky - náplň práce ŠMP a VP (zajistí ŠMP)
- Schránka důvěry (oznámí TU)
- Internetové stránky (oznámí TU)
- Třídní schůzky, konzultace

Termín: září – říjen 2009

2.4 Aktivity s rodiči

- Sdružení rodičů ALFABET
- Společné kulturní a sportovní akce (budou dohodnuty v průběhu školního roku podle zájmu žáků a jejich rodičů, podrobnosti a aktuality na www.chrustova.eu)
- Školní ples

2.5 Třídní schůzky a konzultace

Termíny: 6. 10. 2009, 10. 11. 2009, 5. 1. 2010, 6. 4. 2010, 6. 6. 2010

3 Aktivity pro žáky – specifická a nespecifická prevence

3.1 Prevence ve výuce

I. stupeň

zvyšování sebevědomí žáků, pravidla soužití mezi žáky a učiteli, rozvoj osobnosti, vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou, úcta, sebeúcta, důvěra, komunikativní dovednosti, řešení konfliktů, schopnost klást otázky, vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“, práce v kolektivu, vzájemná pomoc, pozitivní citové naladění, řešení stresu, životospráva, zdravý životní styl, schopnost vyhledat pomoc

II. stupeň

pravidla soužití ve skupině (šikana), aktivní naslouchání, pravdivost, důvěryhodnost, tolerance k menšinám a jiným názorům (rasismus, extremismus), vyrovnání se s neúspěchem, obrana před manipulací, postoje k návykovým látkám (drogy), právní vědomí, sexuální výchova

Termín: průběžně

3.2 Preventivní programy a jednorázové besedy

- Renarkon (1., 5. a 7. ročník)
- Policie ČR, Městská policie
- Pedagogicko-psychologická poradna
- Okresní metodik prevence (Bc. Tomáš Velička)
- KD Gama (dle nabídky)

3.3 Anonymní pomoc

- schránka důvěry
- nástěnky s informacemi a telefonními čísly (linky důvěry, krizová centra a jiná odborná pracoviště)
- informace a kontakty na webových stránkách školy

3.4 Aktivity ve volném čase

Aktuální informace o veškerých volnočasových aktivitách realizovaných školou jsou k dispozici na www.chrustova.eu.

- kroužky organizované školou
- jednorázové akce
- školní družina
- sportovní areál v okolí školy
- školní výlety
- exkurze
- sportovní akce
- škola v přírodě
- lyžařský kurz

3.5 Vybrané akce

Jablečný den

Spolupráce mezi dětmi při výrobě jablečných moučníků a dekorací.

Termín: říjen 2009

Halloween

Spolupráce žáků při hrách, dlabání dýní, přípravě kostýmů a organizaci oslav.

Termín: říjen 2009

Advent

Využití adventního času k zlepšování vztahů mezi dětmi, předvánoční příprava, drobné dárky, podpora kamarádství.

Termín: listopad 2009

Lyžařský kurz

Sbližování žáků různých ročníků prostřednictvím sportovních a společenských aktivit.

Termín: únor 2010

Noc s Andersenem

Výběr vhodných ukázek ke čtení – sblížení dětí různých ročníků, seznámení se zajímavými osobnostmi.

Termín: duben 2010

Den matek

Hezké vztahy k rodičům a sourozencům – sblížování dětí prostřednictvím her a soutěží.

Termín: květen 2010

Škola v přírodě

Soužití malých skupin dětí na pokojích, předcházení konfliktům, pěstování ohleduplnosti k ostatním.

Termín: červen 2010

4 Spolupráce s institucemi

- PPP Ostrava
- Městská Policie
- Policie ČR
- ÚMOB Slezská Ostrava - soc. kurátoři pro mládež (OSPOD)
- Město Ostrava
- Národní institut pro další vzdělávání
- Linka důvěry
- Renarkon o.p.s.
- Jiné dle aktuální nabídky na školní rok 2009/2010

Termín: průběžně